

1177/[1]13.
A

KECSKEMÉTI ZENEDE

ÉVKÖNYVE

AZ 1883—84. ISKOLAI ÉVRE.

**

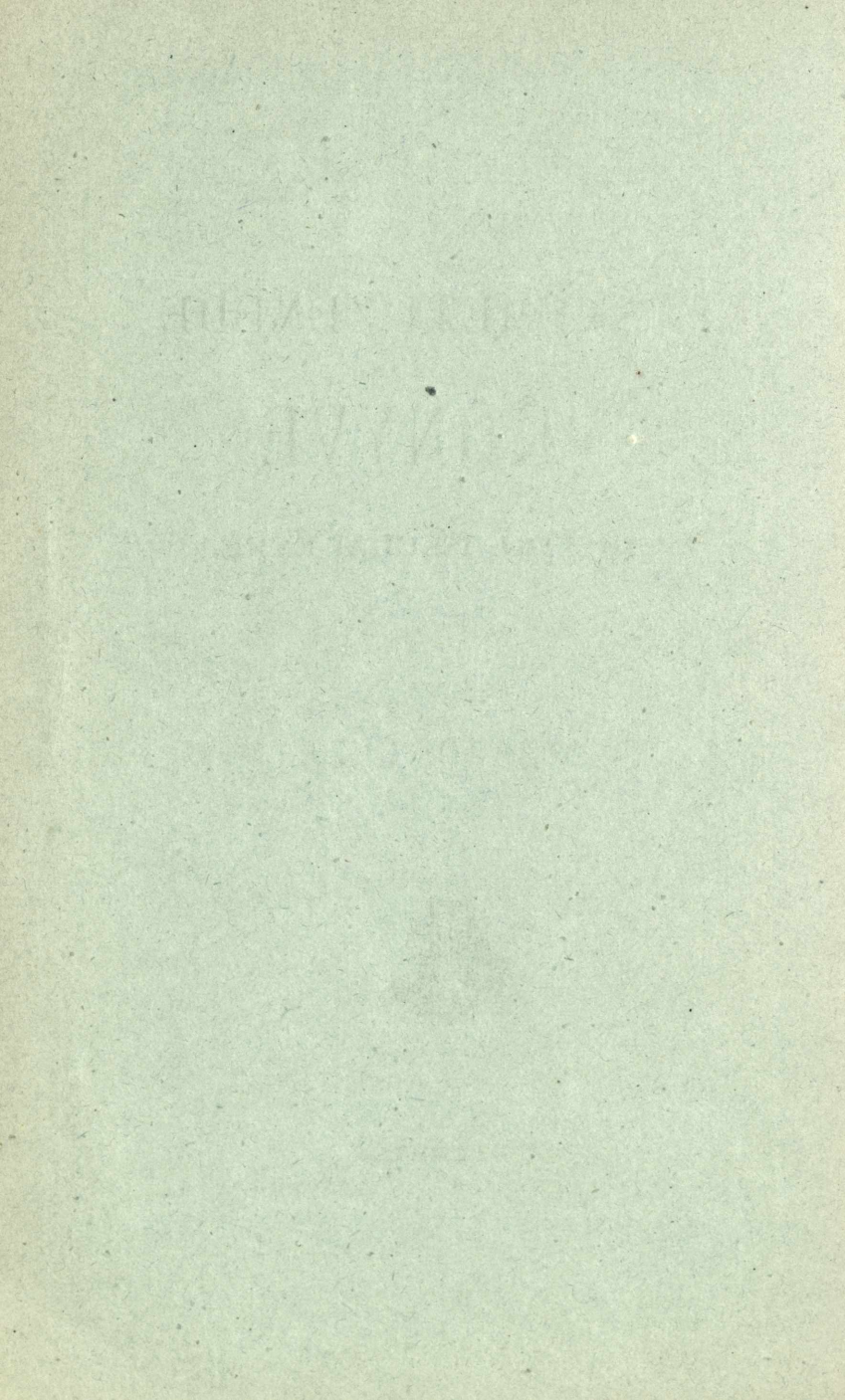
KIADTA

SZABADOS GÉZA

ZENEDE-IGAZGATÓ.

KECSKEMÉTEN,
NYOMATOTT SZILÁDI LAJOSNÁL.
1884.

A

KECSKEMÉTI ZENEDE

ÉVKÖNYVE

AZ 1883—84. ISKOLAI ÉVRE.

**

KIADTA

SZABADOS GÉZA

ZENEDE-IGAZGATÓ.

KECSKEMÉTEN,
NYOMATOTT SZILÁDI LAJOSNÁL.
1884.

45813

ADATOK A ZENEDE ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL.

1883. évi szeptember 1-től 1884. évi június 30-ig bezárólag.

A zenede a nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium 26,152. szám alatti leiratával engedélyeztetvén, 1883. évi szeptember hó 1-én megnyitattott. Magas cél és nehéz feladat megoldása várapozott az intézményre akkor, amidőn annak első alapkövei letétettek. De a zenedei igazgató szilárd elhatározása, áldozatkészsége és kitartó szorgalma nem hátrált meg, bizva a közönség és a városnak e szép intézmény iránti érdeklődése és jövőbeni pártfogásában, nem kímélve fáradságot és a közönség magasabb műigényeit is kielégítő — beruházásokat igénylő — berendezést, a zenede végre azon helyzetbe jutott, hogy már most további existenciáját megalkotta, és pedig »Kecskeméti Zenede« czim alatt.

Az intézet célja: általánvéve a zenei oktatás. Ének, zongora, harmonium, fuvola, czimbalom, vonó-hangszerek, a zeneelmélet és zenetörténelem tanítása mindkét nembeli növendékek számára.

Mig egyrésztől alapos tanítási módszer és a rendhezi szigorú alkalmazkodás mellett alkalmat nyújt a kor igényeinek megfelelő classicus zene tanulása és művelésére, másrésztől gátat igyekszik vetni a ferde tanítási módszer, vagy a magánútoni zenetanulás által naturalismusba hanyatló zenei gyakorlatoknak, melyek daczára ferde irányuknak, jóllehet egyideig élvezetesek, néha kellemesen hatnak a laicus hallgatóra és a tanulóban magát fölütő zenei vágyat kielégítik, sőt kivétel nélkül a zenét tanulók jobban szeretnének mindjárt zenedarabok játszásához fogni, de később schablonszerűségük, korlátolt zenefaji kiterjedésük, assonantia és átmenetekbeni hiányuk miatt unottak és élvezhetlenekké lesznek.

Miután a zenedei tanítványok száma a tanév közepe felé jóval gyarapodott, nehogy a tanításban a tanulók legkevésbé is hiányt érezzenek, a zenedei igazgató egy tanári állás rendszerítését látta szükségesnek, mit azonnal fogamatba is vett, aminthogy a hegedű-osztály vezetésére Nemesszeghy Istvánt tanárrá választotta.

Nagy szerencsében részesült az intézet ez évi tanfolyamában, ugyanis Huber Károly úr, ismert zeneszerző, a budapesti nemzeti zenede hegedű-kiművelési osztályának tanára és zenedei karnagy folyó évi február hó 3-án a zenedei növendékek által rendezett zeneestély alkalmával nagybecsű látogatásával tisztelte meg az intézetet, mely alkalommal úgy a műsor összeállítása és sikeres megoldása feletti művészi tetszésének adta kifejezését, valamint a zenede practicus berendezése feletti megalégését fejezte ki.

Az intézetnek mikénti vezetése és a tanulók előre haladásáról a zenedei igazgató alkalmat akarván nyújtani a szülőknek, a tanév folyamán 2 zeneestélyt rendezett, melyek műsora, és pedig az első, mely 1884. évi február hó 3-án rendeztetett, a következő:

1. *Orlando Paladino*. Nyitány. Haydntól. Zongorán 4 kézre előadja Katona Mariska II. oszt. növendék és Szabados Géza.
2. *La Fille du Regiment*. Donizettitől. Hegedű-solo. Wichtl G.-tól. Op. 66. Előadja Milhoffer Sándor II. oszt. növendék, zongorán kíséri Szabados Géza.
3. *Kártyavető-nő*. Eredeti ábránd. Keleti Antaltól. Op. 22. Zongorán 2 kézre előadja Schéda Gergely II. oszt. növendék.
4. *Andante*. C dur Symphoniából. Mozarttól. Zongorára, harmonium, fuvola, I-mo, II-da hegedű és violoncell. Előadja a zenekedvelő urak kara.
5. *Kék nefelejcs*. Népdal. Br. Bánffy Györgytől. Énekli Grünfeld Lujza I. (ének) oszt. növendék, zongorán kíséri Szabados Géza.
6. *Cmol Sonata*. Bethoventől. Op. 13. (Pathetique.) Zongorán 2 kézre előadja Grosz Matild III. oszt. növendék.

7. Fantásie. Krug D.-tól. Op. 78. Zongorán 2 kézre előadja Katona Mariska II. oszt. növendék.
8. Bűvös vadász. Nyitány. C. M. Webertől. Zongorán 4 kézre előadják Grosz Matild III. oszt. növendék és Szabados Géza.
9. I-te Concerto pour Violon. Par Ch. de Beriot. Op. 16. Előadja ** úr, zongorán kíséri Szabados Géza.
10. Rapsodie Hongrois. Székely Imrétől. Zongorán 2 kézre előadja Grosz Matild III. oszt. növendék.
11. Zongoranyitány. Heroldtól. Zongorán 2 kézre előadja Szabados Géza.

A második, vagyis 1884. évi ápril hó 14-én tartott zeneestély műsora a következő:

1. Marsch Nuptiale du »Songe d'une nuit d'été.« Mendelssohntól. Zongorán 4 kézre előadják Katona Mariska II. osztályú és Grosz Matild III. osztályú növendékek.
2. Romance. Kuhlau J.-tól. Op. 38. Zongorán 4 kézre előadják Pápay Mariska I. oszt. növendék és Szabados Géza.
3. Vonós négyes. Mozarttól. Előadják Katona József, Tassy József, Szabó Kálmán, Bogyó Andor, Bolyarics Tihamér, Spiller Emil I. oszt. és Milhoffer Sándor II. oszt. növendékek.
4. Sonatine. Diabelli A.-tól. Op. 163. Zongorán 4 kézre előadják Bleuer Béla előkészítő oszt. növendék és Szabados Géza.
5. »Tannhäuser« című dalműből. Wagner R.-tól. Zongorán és harmoniumon előadják Grosz Matild III. oszt. növendék és Szabados Géza.
6. Rondino. Hünten F.-tól. Zongorán 4 kézre előadják Wisinger Olga I. oszt. növendék és Szabados Géza.
7. Symphonia Bdur. Haydntól. 23. sz. Zongorán 4 kézre előadják Grosz Matild III. oszt. növendék és Szabados Géza.
8. Adur Sonata. Mozarttól. Op. 12. Zongorán 2 kézre előadja Katona Mariska II. oszt. növendék.
9. Don Juan. A la fantásie. Mozarttól. Zongorán 4 kézre előadják Tirczka Klotild II. oszt. növendék és Szabados Géza.
10. Tell Vilmos. Nyitány. Rossinitől. Zongorán 2 kézre előadja Grosz Matild III. oszt. növendék.

11. Norma. Quartett. Bellinitől. Előadják zongorán Grosz Matild III. oszt. növendék; hegedűn Milhoffer Sándor II. oszt. növendék; fuvolán Nemesszeghy István, cellón Szabados Géza.
12. Csók-kerिंगő. Előadja a zenedei növendékek zenekara.

A zenedei kottatárban következő művek foglaltatnak:

Köhler és Bayer Zongora-iskolák. Czerny Gyakorlati iskolája. Zapf Scalák és újj-gyakorlatok. Schmith Gyakorlatai. Huber K. Hegedű-iskolái. Allard, Dancla és Jansa Hegedű-duettjai. Kummer F. A. Cello-iskola. Nehrlich Ének-iskolája és tankönyve. Hauptmann L., Römer A. és Winter P. Ének-iskolája. Bethoven, Mozart, Haydn összes sonatai 2 kézre. Mozart, Haydn Symphoniái 4 kézre. Weber, Gluck, Haydn, Mehul összes nyitányai 4 kézre. Tell Vilmos nyitánya Rossinitől és Erkel F. Hunyady Lászlója 2 kézre, ez utóbbi szerzőnek Czigánynője 4 kézre. A következő teljes operák, u. m.: Zampa Heroldtól. Sevillai borbély Rossinitől. Norma, Romeo és Julia Bellinitől. Don Juan Mozarttól. Orpheus Glucktól. Bűvös vadász, Lucia Webertől. Troubadour, L'Elisire d'Amore, Fehér nő és Figaro lakodalma Werditől. Weber Salon-albuma 2 kézre. Schubert Dal-albuma 2 kézre. Köhler Melodien-Album. Mozart Hegedű-quartett. Schubert Dal-album. Krug Fantasiái. Köhler és Volkmann Dal-album. Krause Gyakorlatok 3 kötet 4 kézre. Schumann Impromptu. Chopin Gyakorlatai. Fiedl Nocturnja. Allaga Czimbalom-iskolája. Zimay Z. és Schumann Jellemrajzai. Keleti Kártyavető-nője (ábránd). Heller S. 30 gyakorlata. Weigl Schweicerfamilie nyitány. Székely I. Rapsodie Hongroise. Beyer Salon darabjai. Heimayer Fuvola-iskola. Bethoven Variatioi (10 éves korából). Mendelssohn Hochzeits Marsch 8 kézre. Weber Triója. Carulli Guitarr-iskolája. Mendelssohn Lieder ohne Worte. Bethoven Symphoniái. Schubert Marsch 4 kézre. Bertini Gyakorlatok 2 kézre és Wannaus Harmonium-iskolája.

A zenede anyagi viszonyait illetőleg ez évi tanfolyamában a kiadás — tekintettel a zenede által igényelt nagy helyiség hasznobére és különféle kiadásokra — nagyban felülmulja a jövedelmet, nevezetesen:

Bevétel volt, illetve a növendékek beiratási és tandijából befolyt 674 frt.

Kiadás, mint házbér, tanári fizetés, hangszerek jókarban tartása, nyomtatványok, írószerek és bélyegek, hangszerek szállítási költsége, a zenedei helyiség tisztántartása, fűtés és világításra fordított összesen 1819 frt; megjegyzendő levén, hogy e kiadásokba az igazgató tanári fizetése nincs beszámítva, fedezetlenül maradt e szerint 1145 frt.

Látva tehát az igazgató az intézetnek ekképeni nemcsak jövedelmet nem hajtó, sőt határozottan kárára levő anyagi viszonyait, tekintve az intézet továbbra való fenmaradásának, illetve fennállásának közművelődési szempontbóli szükséges és hasznos voltát, szab. kir. Kecskemét városa tekintetes tanácsához az intézetnek fenttarthatására nézve anyagi támogatásért folyamodott, mit a tekintetes tanács f. évi június hó 11-én tartott városi közgyűlésen 6200. sz. a. az indokok figyelembevételével mellett a jövő tanévtől kezdve évi 500 frtban szavazott meg, mely nemes határozata által az intézetet hálára kötelezte.

A zenedei tanév a f. 1884. évi június hó 30-án megtartott nyilvános elméleti és gyakorlati vizsga és az ezt követő zárúnnepélylyel végződött, melynek m ű s o r a a következő:

1. Rondo. Diabelli A.-tól. Op. 164. Zongorán 4 kézre előadják Katona Mariska II. oszt. növendék és Szabados Géza.
2. P o l a c c a B r i l l a n t e. C. M. Webertől. Op. 72. Zongorán 2 kézre előadja Grosz Matild III. oszt. növendék.
3. D u e t t o I - m a. Jansa L.-tól. Op. 46. Hegedűn előadják Milhoffer Sándor és Tassy József II. oszt. növendékek.
4. F a u s t. A la Fantasie. Gounodtól. Zongorán 4 kézre előadják Tirczka Klotild II. oszt. növendék és Szabados Géza.
5. N é p d a l o k. Czimbalom-solo. Előadja Szent-Gály Ida II. oszt. növendék.
6. L a S o n a m b u l e. Bellinitől. Tercett. Előadják zongorán Grosz Matild III. oszt. növendék; hegedűn Tassy József II. oszt. növendék; cellón Szabados Géza.
7. P a j k o s d i á k o k. Egyveleg. Suppé F.-tól. Előadja a zenedei növendékek zenekara: Milhoffer Sándor és Tassy József II. oszt., továbbá Szabó Kálmán, Spiller Emil, Bolyarics Tihamér és Bogyó Andor I. oszt. növendékek.

A ZENEDE ÜGYSZABÁLYAI.

I. Ügyvezetés.

1. §. A zenede mindennemű bel- és külügyeit az igazgató, mint a zenede tulajdonosa vezeti és saját belátása szerint intézi.

II. Tanári kar.

2. §. A tanítást az igazgató mint tanár, egy intézeti és egy magán-tanár eszközli; névszerint:

Szabados Géza zenede-igazgató és tanár,
Nemesszeghy István intézeti és
Hanusz István magán-tanár.

III. Tandij.

3. §. Az előkészítő osztályban negyedévenként	6 frt,
az I. és II. osztályban,	
ha egy órában 5 tanuló tanul, negyedévenként	6 frt,
” ” ” 4 ” ” ”	9 frt,
” ” ” 3 ” ” ”	12 frt,
” ” ” 2 ” ” ”	15 frt,
a III. osztályban,	
ha egy órában 3 tanuló tanul, negyedévenként	12 frt,
” ” ” 2 ” ” ”	15 frt,
a IV. vagy kímüvelési osztályban (l. 14. §.) ne- gyedévenként	18 frt.

Megjegyzendő, hogy a III. osztályban 3-nál, a IV. osztályban pedig 2 tanulónál több egy órában nem tanulhat.

A tandij negyedévenként előre fizetendő.

Minden tanuló 1 frt beiratási díjt fizet.

IV. Növendékek.

4. §. A zenedei növendékek sorába bárki beléphet, ki korának 7-ik évét betöltötte, jó hallással és zenei hajlammal bir.

5. §. A felvételt a növendék zeneismeretének megvizsgálása és osztályozása mellett az igazgató eszközli.

6. §. A beiratási határidő hirlapok útján közzé teendő.

7. §. A fi- és nő-növendékek külön-külön nyernek oktatást.

8. §. A növendékek tartoznak jó magaviselet és kitartó szorgalom mellett az intézet emelése és szellemi fejlődésére nézve kellő tevékenységet kifejteni.

9. §. A kizáratást magaután vonja :

a) a szorgalom hiánya, a tanárok iránti engedetlenség és tanórákról való igazolatlan elmaradás ;

b) az intézeti szabályok és erkölcsiség megsértése.

10. §. A növendék köteles a tanórákon pontosan megjelenni, esetleges elmaradását pedig a legközelebbi órán igazolni.

11. §. Nyilvános és nem a zenede által rendezett bármilyen mű alkalmakkor a növendék csak az igazgató beleegyezésével léphet fel.

V. Tanfolyam.

12. §. Minden tanszak osztályokra oszlik.

13. §. Akik még nem birnak zeneismeretekkel, azok az előkészítő osztályba vétetnek fel, ahonnét a többi osztályokba (l. 14. §.) történik az előlépés.

14. §. A zongora, hegedű és ének tanszaka 5 évi, a többi hangszerek tanszakai pedig 4 évi tanfolyamra oszlanak.

15. §. A nyilvános vizsgálat minden tanév végén a sajtó-útján közzéteendő napon eszközöltetik.

A vizsgálat indokolatlan elmulasztása a növendék kizáratását vonhatja maga után.

16. §. Vasár- és ünnepnapokat kivéve a tanév közben hosszabb szünidők nem tartatnak.

17. §. A zenedéből kilépő növendékek kivánságukra az igazgatótól bizonyítványt kapnak.

18. §. Zenedei oklevelet azok nyernek, kik valamely tanszak utolsó évfolyamát kitünő sikerrel elvégezték.

Kelt Kecskeméten, 1883. szept. 1-én.

SZABADOS GÉZA
zenede-igazgató.

A ZENEDE NÖVENDÉKEINEK ÉRDEMSOROZATA AZ 1883/84. TANÉVBEN.

(Érdem-jegyek: K. = kitünő. J. = jeles. Jó. Elégs. = elégséges.
Elégt. = elégtelen.)

Zongora tanszak ifjak részére.

Előkészítő osztály. (Tanár: Nemesszeghy István.)

Növendék	Elmélet	Gyakorlat
1. Bleyer Béla	J.	K.
2. Pap Dezső	Jó.	Jó.
3. Petrovai Béla	Jó.	Jó.
4. Zombory Géza	Jó.	Jó.

Második osztály. (Tanár: Szabados Géza.)

1. Schéda Gergely	J.	J.
-----------------------------	----	----

Harmadik osztály. (Tanár: Szabados Géza.)

1. Jagodits Bogomil	J.	J.
-------------------------------	----	----

Zongora tanszak leányok részére.

Előkészítő osztály. (Tanár: Szabados Géza.)

Növendék	Elmélet	Gyakorlat
1. Bolyarics Olga	Jó.	J.
2. Fekete Róza	Jó.	J.
3. Fischer Ida	Jó.	Jó.
4. Frankl Irma	J.	J.
5. Kazal Magdolna	Jó.	J.
6. Kecskeméty Hermin	Jó.	J.
7. Müller Gizella	Jó.	J.
8. Pastendorf Karolin	J.	J.
9. Szokolay Ilka	K.	K.

Első osztály. (Tanár: Szabados Géza.)

Növendék Elmélet Gyakorlat

1. Pápay Mariska	Jó.	J.
2. Wissinger Olga	J.	K.

Második osztály. (Tanár: Szabados Géza.)

1. Katona Mariska	J.	K.
2. Szent-Gály Ida	J.	J.
3. Tirczka Klotild	J.	K.

Harmadik osztály. (Tanár: Szabados Géza.)

1. Grosz Matild	K.	K.

Ének tanszak.

Előkészítő osztály. (Tanár: Nemesszeghy István.)

Növendék Elmélet Gyakorlat

1. Tirczka Klotild	J.	J.

Első osztály. (Tanár: Szabados Géza.)

1. Grünfeld Lujza	K.	K.

Hegedű tanszak ifjak részére.

Előkészítő osztály. (Tanár: Nemesszeghy István.)

Növendék Elmélet Gyakorlat

1. Bencsik Pál	Jó.	J.
2. Dinok Károly	Jó.	J.
3. Kazal Zsigmond	Jó.	Jó.
4. Kiss Gyula	Jó.	J.
5. Makula László	Jó.	J.
6. Oestreicher Sándor	Jó.	Jó.
7. Petrovai Gábor	Jó.	J.
8. Petrovics Jefta	Kimaradt.	
9. Perl Ferencz	Jó.	J.
10. Steiner Zsigmond	J.	J.
11. Varga Gyula	Jó.	J.

Első osztály. (Tanár: Nemesszeghy István.)

1. Bogyó Andor	J.	J.
2. Bolyarics Tihamér	J.	J.

Növendék	Elmélet	Gyakorlat
3. Katona József	J.	J.
4. Spiller Emil	J.	J.
5. Szabó Kálmán	J.	K.
M á s o d i k o s z t á l y. (Tanár: Nemesszeghy István.)		
1. Milhoffer Sándor	K.	J.
2. Tassy József	J.	J.

Hegedű tanszak leányok részére.

Előkészítő osztály. (Tanár: Szabados Géza.)		
Növendék	Elmélet	Gyakorlat
1. Kazal Magdolna	Jó.	Jó.
2. Kubinyi Teréz	Jó.	J.
3. Pápay Mariska	Jó.	Jó.

Harmonium tanszak.

Harmadik osztály. (Tanár: Szabados Géza.)		
Növendék	Elmélet	Gyakorlat
1. Kada István	J.	K.

Czimbalom tanszak.

Előkészítő osztály. (Tanár: Szabados Géza.)		
Növendék	Elmélet	Gyakorlat
1. Arany Sándor	Jó.	Jó.
2. Gáll Sándor	Jó.	J.
M á s o d i k o s z t á l y.		
1. Pénteky Jozefin	Jó.	J.
2. Szent-Gály Ida	J.	K.

Gordon tanszak.

Első osztály. (Tanár: Szabados Géza.)		
Növendék	Elmélet	Gyakorlat
1. Bogyó Andor	Jó	J.

Előadatott továbbá a zenede összes növendékeinek a **zene-történelem** hetenként egy órán át, mit is az intézet iránti érdeklődés és annak emelése tekintetéből Hanusz István m. kir. állami főreáltanodai tanár úr, mint intézeti magántanár volt szives magára vállalni.

Az intézet kebelében működő »Zenekedvelők« zenekarának tagjai voltak :

Neve	Hangszere
Pechan János	hegedű,
Arczfalvi József	fuvola,
Simonyi Gyula	hegedű,
Titze Ottó	harmonium,
Wissinger Károly	zongora,
Gombos László	gordon.

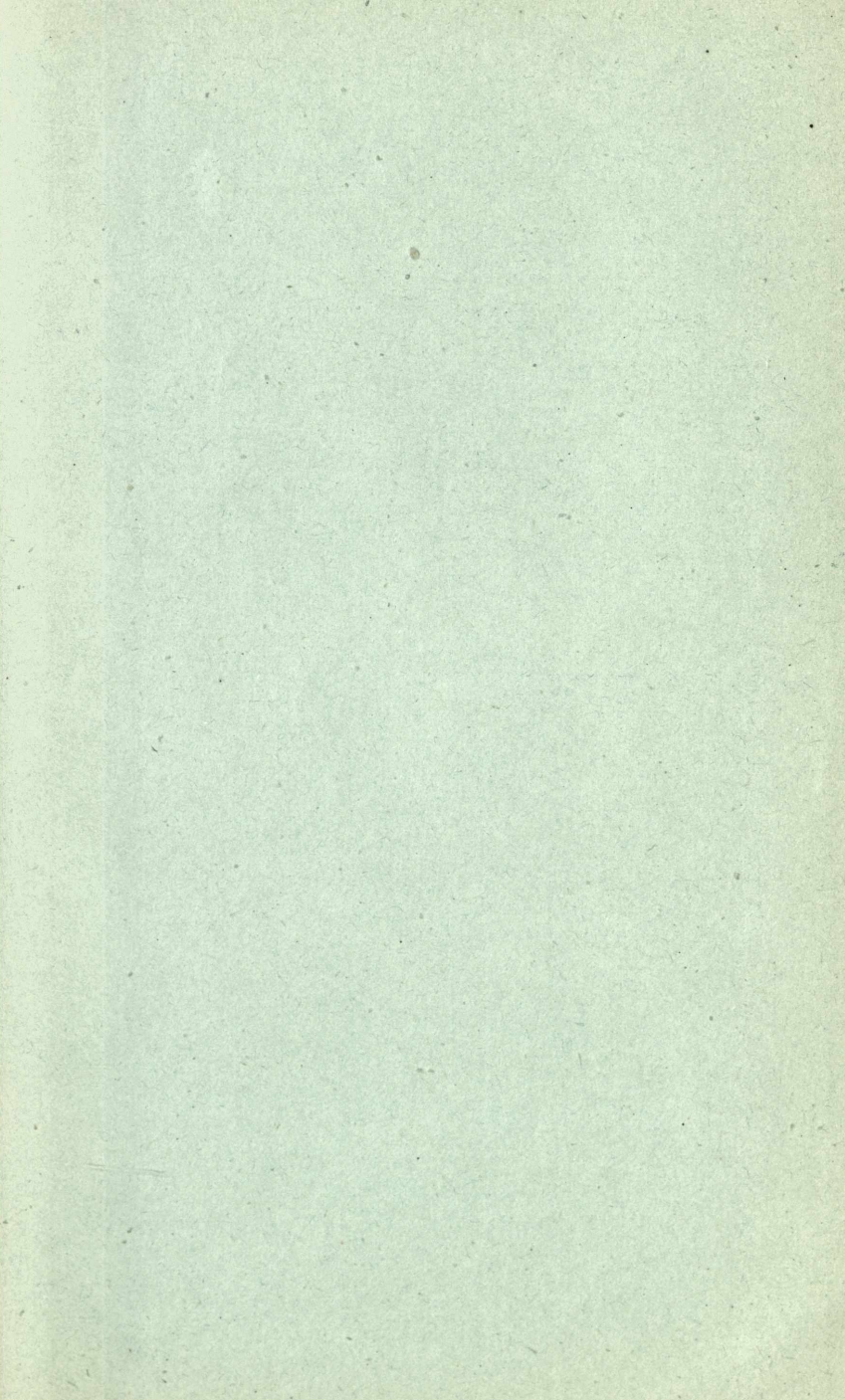
FIGYELMEZTETÉS.

A jövő tanévre a beiratások f. 1884. évi augusztus hó 21-től 31-éig és továbbra is naponta (d. e. 10-től 12-ig, d. u. 2-től 4-ig) az intézeti helyiségben (budai-nagy-utca 165. szám, Deák-féle házban) eszközöltetnek, az oktatás pedig f. évi szeptember hó 1-én veszi kezdetét.

31.854

1961 MA. I - 2